Een wonderlicke nieuwe
Prophecije vande Nederlandẽ

oft seventhien Provintien/ Door eenẽ Hooch-geleer-
den Ierassemus van Eydenborch, der vrijer Consten Student inder Astro-
nomie, wt een Nacht Visioen twelck hem geopenbaert is den 25. dach
December des snachts ten 12. uyren Anno 1604. Vercondighe van
veel toecomende wonderlicke dingen die int Iaer ses hon-
dert ende vijf/ tot den Jare ses hondert ende elf
gheschieden sullen/ inhoudende elck
Jaer sijn Revolutie.

VVt de Hoochduytsche Tale in onse Nederlantsche spraecke ghetrou-
vvelijck overgheset.

**Eerst tot Embden/ by Frans de Vlamingh na
de Coppe van Eydenborch/ Anno 1605.**
Nu tot Delff, by Bruyn Harmansz.

Tot den Christelicken Leser.

SEer goetgunstige vrient eñ Christelicke Leser/ naer sonderlinge groetenisse in den Heere/ ic en twijfele niet/ ofte V. L. is noch wel indachtich dat ick over sommighe Jaren doen V. L. al hier in Duytsch-landt tot my van uwen ghenadighen Vorsten ghesonden waert/ geprophetéert hebbe/ ende van mijn waersegginge u hebbe mede gedeylt/ het welcke ic te voren geprophetéert eñ voorsien hadde/ vã die groote nederlage der Spaẽsche Vloote/ ende ooc hoe dat die Coninc van Navarre/ dat selfde Jaer Coninck van Vranckrijck soude werden/ ende heerlicken triumpheren door die nederlage ende verjaginghe zijnder vyanden: Ende oock van die stercke Stadt Groeningen/ hoe dat sy vanden Edelen ende hooch-gheboorne Mauritzius/ Prince van Orangien/ ende den edelen hooch-geboorne Graef Willẽ vã Nassouwe/ soude seer sterckelick belegert worden/ ende ooc seer haestelick die stercke Stadt Groeninghen souden ōverwinnẽ/ het welcke ooc alles also warachtichlick geschiet is/ ende met wat oprechter herten V. L. die voorsz Prophecije van mijn verstaen hebt/ en sal by u nimmermeer vergetẽ zijn/ want my noch seer wel indachtich is/ als doen ick V. L. verhaelde/ dat ick in eender Nacht een wonderbaerlick Visioen ghesien ende gehoort hadde/ eene expresse eñ seer clare stẽme: sprekende tot my in Duytschen woorden: Jerasme? Den Coninc van Vranckrijck is geslagen/ ooc sal hy haestelick eñ seer miserabelick met den doot overwonnen worden/ daer door hem de Coninc van Navarra/ ende zijns gebloets seer verblijden sullen.

Maer my is int Jaer 1573. van den Coninck van Vranckrijck in gevallen: Vranckrijck die slachtet oft doodet haren Coninck/ (Mactabunt Regem,) daer op ist ghecommen door gantsch Europa, by hoogen eñ nederigẽ standes/ deses mijne Edictum, den Coninck van Vrancrijck sal geslachtet worden/ want dz woort (geslachtet) heeft my Gods Geest dach ende nacht so diep in mijn herte ingeprent/ dat ick van Hendericus Visioen, niet anders als dat/ konde ofte en wiste te seggẽ/ hoe dickmaels ick tselvige gebruyckte/ doen die Godtvruchtige treffelicke eñ aensienlicker Legaedt Iacobus Segurius Parlelianus, een ghetrouwer Dienaer des Coninckx van Navarre dede vragen aen my met latijnsche woorden/ lieve Jerasme/ segghet my/ wat duncket u? Hoe salt noch met den Coninck van Vranckrijck een eynde nemen? hoe sal noch eyntlick met hem toe gaen? so heb ick sulcx voor een antwoort ghegeven.

Henricus de derde/ de laetste Coninc van Vranckrijck (De gente Valesiórum,) sal ghedoodet worden/ daer door uwen Coninc van Navarra een grooter Coninck in Vranckrijc worden sal/ dit alles sal my ooc tot een ghetuychenisse wesen: Dese segurus, Secretarius Iacobus Bogarsius, met allen sijnen dienaren/ ende alle souden daer toe segghen: Jae/ Jae Ierassemus van Eydenborch heeftet ghesept.

Ooc so staet ons noch wel aen te merckẽ mijn seer beminde vrienden eñ Christelicke Lesers: Hoe wonderbaerlick dat Godt almachtich heeft gewrocht door de Teyckenẽ des Hemels/ eñ noch dagelijcx is werckende door sijne Visionen ofte gesichtẽ/ die hy ons nu in dese laetste tijden is verthoonende/ eñ hoe wonderbaerlick dat Godt almachtich ons behoet eñ beschermt heeft in de Nederlandtsche Provintien/ als namelicken in de Zeelantsche ende Hollandtsche steden/ voor het Pausche gebroetsel/ ende oock voor alle Papistische aenslagen ende de tyrannije der Spaengiaerden/ ende insonderheyt voor dẽ hoochmoedigen Coninc van Spangien/ eñ alle zijne groote zee-Armade/ die welcke zijne clauwen ghespitst/ ende sijne tanden ghescharpt hadde/ om met zijn groot quaedt voornemen den onnoosselen over al te verpletten/ twelc Godt niet en heeft gewilt/ twelck oock in de voorseggingen van my Ierassemus van Eydenborch, van haren onderganc voor ettelicke Jaren voorsept is gheweest/ ende oock also ghescheit is.

Con-

Een korte beschrijvinge eñ verclaringe van dit gesichte ofte Visioen het welcke my gheopenbaert is geweest den 25. December des Nachts ten 12. uren/ Anno 1604.

Door my Jerassemus van Eydenborch der Vrijer Consten Student, in der Astronomie.

AEngesien mijn seer gheliefde Lesers ende goede herten/ die welcke den Heere Jesu Christo/ ende zijn Heylich Evangelium van gandtscher herten toe ghedaen zijn/ Ick wensche V. L. al tsamen gheluck ende voorspoet/ende hier nae de eeuwighe Salicheydt/ door Jesum Christum/Amen.

Ick Ierassemus van Eydenborch late allen goede Christenen weten mijne corte eñ cleyne beschrijvinghe van dit gesichte ofte Visioen/het welcke my also wonderbaerlic verschenen is met een groote menichte van krijchsvolck/van Ruyters ende soldaten/in twee partijen tegens malcanderen strijdende/ende met Vanen in haren handen/ ende wel gewapent/het welcke ic V. L. hier alles int korte verhalen ende voor draghen sal/ Godt die almachtich is/ die wil alle vrome Christenen voor Ongeluck beschutten ende beschermen/Amen.

ANno 1604. den xxiiij. Dach Augustus, als ick in der Nacht omtrent de Klocke 12. uyren op mijn Bedde was ligghende/ ende waeckte/ soo quam een schoone jonge Man tot my/sprac my aen/ende seyde: Jerassemus: Siet wat geschieden sal / eñ merckt vlijtich daer op/ doen verschrickte ick van den bode Gods/ nochtans soo richte ick my terstont op wt den bedde/ ende my dochte strarx dat ick op eenen hooghen berch stont/ die welcke was legghende in een groene Valeye soot scheen. Ende de jonge Man sprac tot my: Keert u teghen Middernacht/ want de Heere sal u openbaren hoe hy sommighe Landen ende Volcken straffen wil / ende ick deede het: Daer sach ic van stonden aen eenen grooten hoop Krijchsvolc henen trecken/ die selvige hadde veel Vanen/ ruyters ende voet-volc/ hare Vanen waren wit/ende hadden roode cruyssen/ende sy quamen aen een groot water/ende daer reet een stercker gewapender Man voor op eenen swarten Peerdt / ende hadde een groote hoorn in zijnder hant/ende sy legherden hun omtrent den Water ofte Revier/ doen-maels sprack de jonge Man tot my: Keert u tegen den onderganck/ ende ick dedet/ doen sach ick een groot deel volcx comen wel ghewapent/ende trocken nae de eerste/sy voerdẽ in hare Vanẽ eenẽ Leeuw/ hebbende een sweerdt in zijn klauwen/ ende een gheweldiger geharnischter Man reedt voor haer henen / die soo groot was dat ick noyt zijns gelijckẽ gesiẽ hebbe / zijn Harnas glinsterde wter maten seer/ eñ daer stonden veel vergulde Letteren op geschrevẽ/ eñ hy trock met sijn Volck seer haestelick voort/ om by den eersten hoop krijchsvolc te commen die welcke hun by de Reviere ghelegert hadden/om haren raet ofte voornemen gaẽ te verstoozen ende te overwinnẽ / treckende so tegens malcanderen/ Doen sy nu tegens malcanderen gecomen waren/scheẽ het eene ontalbaer mennichte van krijchsvolck/ende ick verschrickte seer/soo dat ick beswijmde/ ende neder vallen wilde/doen-maels stercte my den jonge Man/ende sprac: Keert u ter Middach/ende ic dedet/ Doen sach ick noch een groot deel krijchsvolcx henen trecken na de eerste/ seer wel gewapent/eñ oock met Vanen in haren handen. Ende een eerbaer

Man ghinck voor haer henen / met eenen grauwen baert/ hebbende een gulden boeck in zijnder slincker handt / ende een gulden Basuyne in de rechte handt / blasende met die selve. Doen quamen wt den dicken Bosschen/ ende over de hooghe bergen noch een weynich volcx/ eñ sy trocken by eenen grooten berch/ ligghende in een groote Valeye/ omtrent den Water ofte Riviere / settende haer doen alle te samẽ neder by den grooten Berch/ende den selven Berch vergelijcke ic by een gheweldighe stadt/ende den man die dat Boeck hadde / leerde haer wt dat selvige Boeck den woorde Godts/ eñ als hy nv wt gheleert hadde / vielen sy al tsamen op haer knien/ende baden Godt aen.

Ende doen wy nv op stonden / quam een schrickelick Man tusschen den Opganck/ hebbende veel Krijchsvolcx by hem/ stelde hem selven voor aenden hoop/hy hadde een gulden Kelck in zijnder rechter handt die vol bloets was/ eñ een jonck kints hooft in zijn slincker handt / ende hy dronck wt den Kelck / dat duerde so langhe tot dat hy den Kelck wt dronck / doen nam hy den Kelck eñ des Kints hooft/eñ wierp het onder dat volck / ende sy traden daer op met voeten. Doen vraechde ick der jonghe Man / wie dat was / so antwoorde hy my : Dat is de Tyrannije / die soo langhe in vele Landen haer heerschappije gehadt hebben/het welcke Godt almachtich verdroten heeft / ende de Legers trocken hart teghen malcander/ wel ghewapent/oock aen te sien ghelijck oft sy met grof geschut tegens malcanderẽ geschoten haddẽ/Also dat ten laetsten den eenẽ hoop Krijchsvolck overwonnen werdt/ die het kints hooft onder hun voeten getreden hadden/ende my docht dat sy seer na by my waren/ende ick viel neder van angste eñ beswijmde. Doen quam der jonger Man tot my/ ende greep my by der hant/ ende sprac: Staet op in vreden/ het is al ghedaen/ ende ick stondt op / ende sach seer wijdt om my henen/ ende en sach geen levendich mensche meer/ dan my dochte dat op die plaetse seer vele bloets lach/ ende ic wert weder op mijnen slaep-camer ghebracht. Doen nv dit Visioen oft ghesichte volryndet was / verdween den jonger man voor mijnen oogen/ ende en sach hem niet meer. Biddet Godt almachtich/ betrout op hem/ende doet het goede/ op dat alle dinghen ten besten comen/eñ allen Ongheluck van ons afgewendet mochten worden/
Amen.

Nv volgen de Revolutien oft Prophecijen van elckẽ Jare/gheduerende tot 7. Jaren toe/als te weten van 1605. tot Duysent ses hondert ende elf.

De Revolutien van den Jare 1600. ende 5.

Een die hooch was ghesceten in zijn bestieren/
Ende onder de quade Dieren//seer hooch was geacht/
Sal swack ende cranck worden in alle zijn hanteeren/
Ende door sijn Tyranniseeren//verliesen sijn macht.

NAe dien wy in alles navolgẽde der oude eñ vermaerde Philosophen/eñ door de teyckenẽ des Hemels onsen aenvanck ende beduydinghe beschrijven/ soo bevinde ick Ieraſſemus van Eydenborch, in mijn Nacht Visioen / dat het Jaer 1600. ende 5. seer wonderbaerlick sal zijn/ namelick dat onder den tijdt van deser Revolutien vier Effecten van Eclipsen te samen loopen / twee van der Sonnen/ende twee vander Manen. Soo dat ick gheen ghedenckenisse en hebbe t'selve opt ghesien noch bevonden te hebben. Ende waer wt men wel bedencken mach datter wonderlicke dingen gebeuren sullẽ/waer af men particulierlick gesproken heeft inder voorgaender Revolutien/ende die welcke men wel op dit selve Jaer voeghen mach. In dit Jaer sal een versamelinge zijn van groote Heeren (moghelijck ter oorsaken van den gheloove/ ofte Reformatien van ghemeenen saken/ofte van secourse die behoort te ghebeuren teghen eenen ghemeynen vyandt.)

Ick Ieraſſemus van Eydenborch, der ...

consten Student in der Astronomie, late alle goede Christenẽ weten door mijnen corte eñ cleyne beschrijvinge van dit gesicht oft Visioen/ het welcke in dese jaren 1600. eñ 10. sal een groot Miraculum oft wonder gheschieden: Wanneer de geestelicke persoonen sullen eenen heymelicken/ grooten ende listigẽ Aenslach beginnen aen te richten teghen die Evangelische Boudtgenooten/ om de leere des Evangeliums te vernietigen eñ te verdrucken / doch so en sal het gheenen voortganck hebben / maer het groot ongheluck t'welck sy den Evangelischen Boudtghenooten meenden aen te doen / sal selfst seer haestlick over haren kop vallen/ het welcke geschieden sal door eenẽ Oversten oft groot machtigen Prince/ voerende eenen stercken Leeuw in sijn wapen / ende dẽ Leeuw hebbende een groot Sweert in sijnen klauwen/ met noch eenen nieuwen eñ grootmachtighen Alexandrum, hebbende een Croone op zijn hooft / die welcke sal machtich zijn van groote toecomstige daden/ die dẽ Antechrist met alle sijnen Aenhanck/ helpen wt-roden eñ verdrijven sal/ brengende met hem eẽ seer machtich ende ontallick Krijchsvolck/ hebbende also te samẽ een vast verbont gemaect ende besloten/ voegende hun te samẽ also by malcanderen met haer macht ende Krijchsvolck / om te wederstaen ende te verdrijven die groote ende gheweldige bloetdorstighe Tyrannen / het welcke ick al hier in mijn Prophecije ofte voorseggiughe vergheliijcke ofte wt legge op den Coninc vã Spangien/ eñ met alle zijnen Aenhanck. Ende die partijdige Antichrist/ daer den Apostel Paulus af vermeldt/ is den Paus van Roomen/ die welcke (naer mijn wtlegginge van my Ierassemus van Eydenborch, der vrijer consten Student in der Astronomie, wt mijn Nacht Visioen, sullen wt-gheroept ende vermelt worden / ende beghinnende in den Jare alsmen sal schrijven 1600. ende 5. den rechten Aenvanck haerder Onderganck / welcker krijch so langhe dueren sal / tot datmen niet eenen Spaenschen tyrant/ ofte Spaenschen Soldaet in de Nederlanden ofte in de 17. Provintien meer vinden en sal. Ende sal also vol-eyndighet worden/ tot op het Jaer als men sal schrijven Duysent ses hondert ende elff / Alsoo datmen niet en sal weten waer dat die bloetdorstige tyrannen al tsamen ghebleven sullen zijn. (Ende den gantschen Duytschen geunieerden Christelicken Bondt/ sullen oock in Hispanien/ ende wat Spaengien ghenoemt is/ met gheweldiger handt in nemen / ende nieuwe Fortressen daer in maecken/ om daer in te Regieren/ na luydt van mijner gantscher Prophecije ofte Voorsegginghe/ ghedaen van my Ierassemus van Eydenborch, der vrijer Consten Student inder Astronomie.

ICk Ierassemus, ghebozen van
Eydenborch voorwaer/
Vercondige u mijn beminde Leser
met mijn Prophecije int opẽbaer/
Der Spaenjaerts Onderganc/
eñ met al haer gantsche macht/
In wat tijt/ in wat Jaer/ dat sy al
te niet sullen worden gebracht.

De Revolutie van den Jare 1600. ende 6.

Daer sullen commen nieuwe tijdinghe ter handen/
In het Westen ende meer andere contreyen/
Want Sol ende Mars wil donneren in vele Landen/
Dat Moeder en Kindt wel mochte beschreyen.

TEn tijde van deser Revolutiẽ in desen Jare / bethoont ons groote hitte ende droochte/ Maer nochtans met wat ongheftadicheyts / want het Regenen sal dicktmael af laten/ ende sal getempert zijn / met boose verghiftige Sieckten sal de Locht seer vermenght zijn / als met sware Pestilentie / Roodt Melisoen / den Bruynen/ oock met hitzigen Febris/ alsoo datter vele Steden ende Landen met dese verghiftighe Sieckten worden ghedreycht/ namelic die onder den Cancro ende Saturnus gheleghen zijn. In desen Jare salmen oock hooren/ dat hem den Turc stercken sal tegẽ de Christenen/ so dat daer groote vreese zijn sal in hooch Duytsch-landt ende in Hongerijen/ ende in die omligghende Landen / als dan soo sal hy grooten wederstandt vinden/ ende weder te Rugghe ghedreven worden.

Ende het Rijcke Trapezent, sal door den Kreytzer weder ghebracht worden tot het rechte vaderlandt Christi. Die Polen ende Russen die sullen oock door krijch eñ oproer groot ongemack ende schade lijden/also dat sy haer goet verliesen sullen in hare landen. Saturnus ende Mars worden wt Godtlijcker Raedt om-ghedreven teghen sommighe/die de Christelicke Kercke wederstreven/maer sy sullen t'onder gebracht worden/wānneer hy voor geven sal den steert des vischs/ende den Hoorn des Stiers in desen loopenden tijt/dan sal de Gheestelickhept treuren/van wegen de groote verwoestinge dee aen hun gheschieden sal. Daer sal oock een Oorlogh op staen/ eñ ver spreyden sich tot in Galitien toe / In Italien sal oock een groot Oproer opstaen onder die burgers ende Geestelicke persoonē/ ende dat door eenen hooch geleerden Man Gods in der Theologiæ, wesende een Bisschop / die welcke het Evangelium reyn ende klaer wt predicken sal / ende het Geestelick Hof met allen hun Inquisiteurs sullen hem willen ter doodt brenghen/ ende levendich tot pulver doen verbrandē/ maer de macht sal hun benomen worden/ ende hy sal met ghewelt wt haer handen gheruckt worden/ende daer sal een groot oproer ende Bloet-vergieten wt rijsen/also dat den tijdt nv aenstaende is / als dat het ontschuldich Bloedt twelck voortijts in Italien/ende in haer omliggende landen vergoten is/ grootelicx ghewroken sal worden/want de stadt Roomen met haren Bisschoppen ende Cardinalen/ en sullen oock niet vry zijn / wandt het Vuyr sal by haer oock ontsteecken worden / ende het sal seer schrickelick branden. Godt die almachtich is/ die wil alle dingen ten besten keeren/Amen.

De Revolutie van den Jare 1600. ende 7.

Dry partijen van machten sullen by een versamen/
Eendrachtich van meninghe/ende oock van sinnen/
God gheef haer wijsheydt dat zijt moghen ramen/
Datmen den Vrede daer door mach ghewinnen.

DEse Revolutie is by nae ghelijck de voorgaende / vermidts die welcke sy oock daer toe behoort ghevoecht te worden / om dat sy meest met die selfste Teyckenen des Hemels is werckende / ende die Eclysen haer Operatien in dit Jaer oock noch openbaren sullen/want soo bevinde ick dat Saturnus ende Mars zijn Regenten deses Jaers/ ende Marcurius een medehulper/ die dit jaer zijn conste sal te wercke legghen met groote Krijghs-rustingh eñ Oorlogh / want het gheen cleyne saecke en is / dat Saturnus boven de Sonne wert verheven/ want by de Sonne wort verstaen de Overichept/de welcke vā grooter qualitept zijn/als Princen/ Hertoghen/ Graven/ etc. die sullen seer na vrede ende eenichept staen/ om de Landen ende den Volcke tot goeden Vrede te stellen ende in goeder Obedientie te brenghen. Item Mars, Saturnus, ende Marcurius int seste Huys des Hemels / verwecken grooten donder ende blixem/ slachregenen ende groote Infectiē des Lochts/ daerenboven oock langhduyrighe hittighe Sieckten/als Peste/ Watersucht/ Teeringen/hittige Coortsen/ Bloetganc / ende dese Sieckten sullen Regneeren principalijck in de landen die tegen den opganck ende Middach gheleghen zijn. Oock so wil ick eenen grooten Potentaet ghewaerschout hebben/ dat hy hem bereyde te sterven/eer dat zijnen sterf-dach compt / ende dat hy zijn Reeckeninghe make / om Reeckenschap te gheven van zijnder Regieringe / want zijn eynde is haest naeckende. Godt geve dat wy altijts tegen zijn toecompste waecken/ eñ in deuchden worden bevonden/soo en sullen wy van den boosen vyant niet worden verslonden/ Amen.

De Revolutie van den Jare 1600. ende 8.

Mars int perck/ende Sol seer sterck/
Hebben dit Jaer / haer Regiment aen ghenomen/
Marcurius als een Klerck/sal een wonder werck/
Voor elck een int perck//Int openbaer doen comen.

Ick en weet by wat ongheValle dat het commen mach / datter so veel Eclipsen vander Sonnen ende van der Maenen in desen Jaren gheberen/waer wt volgen moet/datter veel wonderlijcke dinghen gheschieden sullen / Ende wt welckes te beduchten is/ dat nv haest de laetste tijden voor handen zijn/ in de welcke de liefde verkouwē sal/ eñ dat de Waerhept

ende de Justitie sullen verdruckt worden/ ende dat alle de werelt met druck eñ oproe-richeyt vermengt sal worden/eñ men sal in desen tijt niet te verwachten hebben/ dan dat de gemeene vrientschap onder dē menschen kinderen verkouwen sal/wāt dese wonderlijcke teyckenen verkondigen ons den laetsten tijt/die ons nv aenstaende is/ daer van dē Apostel Paulus 2. Timoth. 3. af geschreven heeft/dat inde laetste dagen sorghelijcke tijden sullen wesen: Want daer sullen Menschen wesen die van sich selven veel sullen houden/want sy sullen wesen gierich/stout/ hoveerdich/lasteraers/ eñ sullen haer Overicheyt ongehoorsaem zijn/ondanckbaer/onvriendelijck/ wederspannich/ oncuysch/ die welcke geē Liefde en hebben tot het goede/ maer zijn wilt/eñ opgeblasen/ die meer lief hebben de wellustichevdt dan Godt / want sy sullen hebben eenen schijn eenes Godtsalighen levens/ maer metter daedt sullen zijt verloochenen. Het is ooc te beduchten datter een grootmachtige in de handen van zijne vyanden vallē sal/ten sy dat hy wel voor hem siet / want wel betrouwen heefter veel bedroghen / want dit Jaer sal een wonderbaerlijck Jaer zijn/daerom waeckt op ghy Christen Mannen van den slaep der Sonden/eñ sluyt open die banden uws gehoors/ ende sinnen/want voorwaer ick besorge my heel seer/dat haest de tijt sal zijn der grooter bedroeffenisse/ angst ende noodt/ daer in die Prophetijen sullen vervult worden/ oft het sal ons Christenen gaen/ghelijck het de Joden gegaē is in haer der verstooringe. Want als de Joden sagen ende hoorden veel wonderlicke Teyckenen aen den Hemel / vele Ruyters ende knechten / die welcke inder Locht met Spiessen teghen malcanderen Scharmutzeerden/ende oock hoorden sy in den Tempel Gods wonderlijcke ende verschrickelicke bewegingen/ende dese teyckenen deden sy tsamen verachten. Ten laetsten so wert een stemme gehoort binnē der Deure des Tempels : Laet ons van hier trecken. Corts daer na is vergaen het Rijc der Joden/Ende ghelijck oock het wonder Teycken des Cruys/ het welcke ghevallen is/maer so wy dit alles bespotten ende verachten / dat sal ons beteeckenen den af-val der Godtlijcker ghenaden / van het volck der Christenen/Amen.

De Revolutie van den Jare 1600. ende 9.

Het schijnt dat God door zijne hant sterck/
Sal aenrichten een seer wonderlick werck/
Tot onderhoudinghe zijner oprechten/
Ende tot onderdruckinghe veeler valscher knechten.

DEse Revolutie / beteyckent veranderinge in sommige ketterijē/ als oock in den staet der Roomscher Religien: Soo dat menighen gheestelicken persoon met jammerlijcken staet gedreyght wort om vervolcht te worden/ want Godt sal een Volck verwecken teghen haer/ ende S. Peeters stoel / (t'welck is den Paus van Roomen) sal hier nae haestelic tonder commen ende overwonnen worden/ ende die Geestelickheyt sal over al seer bedroeft zijn/ eñ het sal van noode wesen/dat hem S. Peter op schort/eñ gaet loopen / op dat hy niet en come in de handen zijnder vyanden.

In dit jaer sullen ooc menigerhande valsche raetslaghen geschieden om de Evangelische Bontgenooten te verraden. Daer sal ooc betracht ofte int werc ghestelt worden om eenen grootmachtigē Vorst oft Coninc te vergeven/eñ om t'leven te brengen/maer ten sal den verrader niet gelucken/maer zijn verraderije sal int licht ghebracht ende ghe-openbaert wordē door eenē slechten burger ofte Inwoonder der selver Stadt/ende den Verrader sal int openbaer voor alle Menschen zijn behoorlicke straffe ontfanghen/ waer door oock eenen grooten krijch ofte sware Oorlooch op staen sal over de landen ende steden in Hispanien/so datter alsulcken grooten ongehoorde Schips-Armade in de zee bevonden sal worden/dat noyt by Menschen ghedencken gesien noch gehoort en is gheweest. God die almachtich is / die wil alle dinghen ten besten keeren/Amen.

De Revolutie van den Jare 1600. ende 10.

Groot wonder salmen hooren van diversche Natien/
Van onwechselinghe ende wonderlicke Mutatien/
In Polen/Zweden/ende Duytsch-lant dergheliicken/
Ooc Engelant/Vranckrijc/ ende Nederlantsche Rijcke.

TEn tijde van deser Revolutiē/ wordt ons bedupt door de Teyckenen des Hemels / want dewijle Mars ghe-

laten is wt Ianis tempel/ ende tot strijden zijn Sweerden wet/ waer door Sol eñ Luna heel in schanden comen/door welckes wel te bevreesen is/ datter een groote Destructie over sommighe Landen mocht commen/eñ dreychtse met angsten/groote ongheluckken/ den ghenen die vanderComplexien zijn van Saturnus ende vander Manen / ooc niet sonder veelderhande aenstooten eñ ongelucken den genen die kinderen zijn van Iupiter ende Marcurius, ende dat door de Rasernije ende cracht van Mars: Ende het is oock wel te bemercken in deser Figueren van den Hemel/ datter vier Planeten in haer verwerpingẽ zijn. Om kort te maken/ daer sullen nieuwe onghehoorde wonderlicke dingen gheschieden. Oock soo worden sommighe groote Potentaten ghedreycht metter doodt / ende die besmetheydt der schadelicke sieckte sal schier over alle landen gaen.

Ic Ierassemus van Eydenborch late V.L. al tsamen weten

Na den loop des Hemels ende die Planeten,
Datter veel sullen commen tot grooten val,
Daerom ghy Coninghen, Princen, Vorsten, ende Regenten hooch ghesoten,
Sit wel toe, want in dit Iaer een groote veranderinghe gheschieden sal.

De Revolutie van den Jare 1600. ende 11.

Ick mach nu wel schrijven van den laetsten tijdt/
Datter veel Menschen sullen zijn vol haet ende nijt/
Met bedrogh/ valscheyt/ verraderijen/ eñ groot geschil/
Daerom een yeghelick leve/also hy sterven wilt.

DEse Revolutie schijnt eenichsins wat met de voorgaende / waer door dat sy ooc wat in beteeckenissen ghelijcken/so dat het wel te mercken is/dat de laetste Tijden voor de deure zijn / van de welcke ghesproken wordt Lucas int xxi. Capittel / namelijck: Daer sullen Teyckenen geschieden inder Sonnen eñ Manen/eñ Sterren/ende op Aerden sal den Menschen bange zijn. Dan ofter effenwel veel Teyckenen voor henen gaen/ ende den Jongsten dach verkondighen/so en begheren doch die ydele ende lichtveerdige menschẽ deser Wereldt/ haer selven niet aen te porren / noch daer op te dencken/want die Teyckenen en sullen niet al tsamen ofte te ghelijck comen/ sonder alleenlijck metter tijdt / die een voor eñ dander na/ totter tijdt toe/ dat sy tsamen vervult zijn/also dat de ydele ende lichtveerdige menschen in der Werelt sullen meynẽ/ dat sy noch voorhanden ofte toecommende zijn/Ja noch durven de lichtveerdige menschen wel sprecken: Wat sucht ghy? Ofte waer voor sorcht ghy? Hoe nae vreest ghy dat den Hemel vallen sal? Werpende alsoo den Dach des Heeren wel duysent Jaer te rugghe/Maer hy sal commen als een Dief inder Nacht / ghelijck den Apostel Paulus seydt: 1.Thessal.5. Ofte als wy in onsen eersten slaep ligghen/ofte als wy in vreuchden vrolick zijn / ende het weynichste daer op dencken / Jae ghelijck een val-strick / de welcke den Voghelen geleyt wort/ende alsoo in een ooghenblick tijts gevangen worden. Daerom laet ons altijt Nuchteren zijn / eñ waecken/ op dat wanneer den Bruydegom coempt/wy met hem blijdelijck ter Feesten moghen in gaen. De Heere hope ick sal ons verleenen dat het beste sal wesen / Daerom laet ons hem met David biddẽ / eñ seggen: Commovisti terram & conturbasti eam, sana contritiones eius quia commota est. Psalm. 60.

Tot een besluyt.

DIe Almogende eewige Godt/ende Vader onses Heeren Jesu Christi/ sluyte op onse Herten door zijnen Heylighen Gheest/ ende gheeft ons ghenade/ dat wy sulcke ernstighe Teyckenen niet en verachten / maer dat wy moghen waken ende bidden daer met wy moghen weerdich zijn om te staen voor des Menschen Soon/ wanneer hy comen sal ende hem sien laten/ met alle Heylighe wtvercooren Enghelen in de wolcken des Hemels/